Ч. 161 (12.527). Львів, четвер 24. липня 1930. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 53·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Трубадур зоольоґізму.

Львів, 22. липня 1930.

Заговорив знову вожд Прушинських, Верчаків, бойких корпорантів і всіх тих, які проповідують і реалізують гасла польського національного зоольоґізму, подиву гідний спеціяліст від прищеплювання на ґрунт національно-державної політики тез, зачерпнених з історії панування Джінґісхана, Атиллі і святої інквізиції. Заговорив знову Станіслав Ґрабський, один із найчорніших духів сучасної Польщі, який проте відмовляє права комунебудь із своїх земляків називати себе патріотом, як лише той патріотизм не є утотожнюваний з ненавистю первісних людей до українців і німців, но і, очевидно — жидів.

Має справді своїх кілька рядків пан Станіслав Ґрабський в історії українського народу, як найбільш злобний тип, який дорвався впливів і влади у відновленій польській державі, людина без якихнебудь скрупулів у політиці, яка признає усякий викрут, усякий фальш, брехню й політичний обман, якщо лише це потрібно до осягнення одної цілі: зроблення пакости громадянам іншої національности, ломання й руйнування добутків їх національно-творчої праці, сіяння серед них бацилів деморалізації і відступництва, чи просто брутального нищення їхньої екзистенції.

Станіслав Ґрабський оголосив — мабуть ще незакінчену — серію статтей в ендецькому орґані „Львовскі Курер Поранни“, під заг. „Окраїни (креси) і національности“, в яких знову пропаґує **національну асиміляцію** українців, як єдино доцільну методу польської національно-державної політики.

В першій у тому циклі статті п. н. „Після десяти літ“ Ґрабський приходить до песимістичних висновків:

„Протягом останніх десяти літ відношення сил польської і української (в ориґ. очевидно — „руської“ — прим. Ред.) та білоруської цивілізаційно не змінилося на нашу (себто польську — прим. Ред.) користь. Є воно нині радше гірше, а не ліпше, ніж було перед відзисканням державної самостійности“.

І тому кличе:

„Треба піддати основній ревізії дотеперішню кресову політику і державних властей і польського громадянства, бо її висліди свідчать проти неї“.

У другій статті п. н. „Значіння кресів“ ставить за зразок польській політиці німців, які не хотять зректися Поморя і Шлеська, і громить польську політику, яка „легковажить“ собі Східну Галичину, Волинь і Полісся.

„В наших державних бюджетах нема ніяких позицій на зміцнення польщини на кресах. Парляментарні уряди дуже мало робили для експанзії польської цивілізації на кресах. Уряди „травневої революції“ цю експанзію просто гальмують“.

Причиною тієї „байдужости“ і „легковаження“ бачить автор у — польському романтизмі, який „любувався у степах, курганах і козаках“ та співав українські пісоньки про „козачу славу“,

„не звертаючи уваги, що та „козача слава“ була передовсім славою різання поляків і бунтів проти Польщі“.

Очевидно, що в очах Ґрабського єдиним вартісним письменником є Сенкевич, бо він бачив у козацьких війнах „бунт варварського розбишацтва (вархольства)“. Нинішня польська політика, мовляв, думає лише про невдоволення чи вдоволення „русинів“ і „білорусів“, про репресії проти них або порзуміння з ними,

„але ніхто там (у Варшаві) не журився і не журиться скріпленням сил і впливів польського кресового громадянства“.

У третій статті п. н. „Про доктрину пацифізму й пошанування чужих культур“, Ґрабський полемізує з тезою про потребу шанування національної відрубности українців (німців, білорусів) і запевнення їм можности культ. розвою, та зі свого боку ставить тезу, що не плеканням чужонаціональної культури, а боротьбою з нею треба закріплювати на „кресах“ польську державність.

„Коли гаслом українського націоналізму — кличе Ґрабський — є „ляхів за Сян“, то пошана для їх національної окремішности стає рівнозначна з присудом смерти півтораміліоновому польському населенню у Східній Малопольщі!“ „Отже щож — вічна боротьба на кресах за перевагу польської цивілізації над непольськими цивілізаціями? Так — боротьба, чи вічна — не знаю, але довга й безперервна... Хто хоче поступу, мусить боротися на нац.-мішаних окраїнах за побіду вищої, шляхотнішої цивілізації. А чейже не є сильніша традиція гайдамацьких убивств Хмельницького, Ґонти, Залізняка і такого недавного з 1918 року різання безборонних старців, дітей і жінок по польських дворах, — від традиції боротьби Жовківського, Ходкевича й Собіського в обороні цілого християнства перед магометанською навалою“...

Після такої основної „наукової“ підготовки читача, автор ставить вже у четвертій статті, п. н. „Асиміляція“, справу руба:

„Часто повторювана в поступово-санаційних колах фраза, що нашим змаганням повинна бути лише державна, а не національна асиміляція кресів, могла бути ще розумна в рр. 1846 і 1848, але нині вже є нісенітницею“.

На доказ покликується він на величезний зріст у міжчасі національної свідомости українських мас, здавалось би, що це саме повинно би бути арґументом проти політики національної асиміляції. Але не для вихованків школи софізму й казуїстики. Обернувши кота хвостом, Ґрабський заявляє:

„не поборюється націоналізмів пропаґандою національної байдужости, лише експанзією польської цивілізації, так, щоби з кожним десятком літ росла на кресах перевага польської сили над силою національних меншин. Сьогодня тільки національна асиміляція запевнює асиміляцію державну“.

А щоби відслонити читачам рубець тайни, як саме пан професор уявляє собі це насаджування цивілізації, у пятій з черги статті, останній досіль („Львовскі Курер Поранни“ з дати 23. ц. м.) каже „вчитися“ від німців — штуки кольонізації!

„Маємо в Тернопільському воевідстві здовж залізничої лінії Перемишль—Тернопіль, в Ярославщині, Сяніччині, Самбірщині, від трицяти до сорока кілька відсотків польського римо-католицького населення. Не є річю неможливою збільшення його до пятидесяти кілька. Хай би лише парцеляція польських фільварків збільшала силу польського селянства. А тоді повіти з українською (руською) більшістю остали би островами, відділеними від київської України теренами польської більшости. І тоді мусів би завмерти український сепаратизм на свойому головному терені Східної Галичини (Малопольщі), бо з хвилиною, коли над границею повстане широкий пояс з чисельною польською перевагою, то гасло „ляхів за Сян“ стане в очах „рускеґо люду“ нісенітницею...“

Такі то нині виклади виголошує проф. Станіслав Ґрабський тоном непомильного знавця національних процесів, з окрема чудового знавця українців, і єдиного в Польщі розумного політика та державного діяча, який — на жаль — не може виявити стільки енерґії діла, скільки бажав би. Виводи ефектовні, які безумовно можуть робити враження, — з маленьким „але“ — але тільки тоді, коли їх слухають та читають люди безмежно наївні, які мають фанатичну віру в слово пророка, і анальфабети, які не бачать у тих „правдах“ фальшу і брехні. Про це — завтра.

„Паневрропа“ і західні польські кордони.

Катовиці, 21. липня 1930.

I.

Турботи за потенціял власної економіки заставили в повоєнних часах майже всі держави стати приклонниками протекціоністичної системи в господарських справах. Наслідки цього — особливо в Европі — не дали довго на себе ждати. Численні політичні кордони стали моґутніми баріерами нормальної циркуляції дібр, гальмом на шляху господарської реґенерації, головним спричинником кріз, а з тим безробіття, нужди і т. ін. Ствердження Міжнар. Екон. Конференцією в Женеві 1927 р., що „поворот до дійсно вільної міжнар. торговлі є одною із головних умовин світового добробуту і клич її поборювати національний (в нашому розумінні державний) еґоїзм та сепаратизм принято в Европі потакуючим хитанням головами, але в практиці нiщо не змінилось.

Господарська експанзія Америки, як теж її митна політика останніх часів змусили Европу продовжати міркування на тему економічної кооперації, але вже у вужчому континентальному масштабі. Зявилась конечність „самооборони Европи“ перед безпардонністю американського капіталу і це разом з катастрофальним положенням Европи в ділянці господарства стало плодючою почвою для всяких ідей і концепцій не тільки характеру суто-економічного, але теж у великій мірі політичного.

Найбільше гомінкою концепцією цього роду став тепер „панevропеїзм“ Бріяна.

На його анкету наспіло вже 27 відповідей, себто відповідей всіх держав-адресатів.

Згідно з самим автором концепції, який в Европейській федерації — як це виразно заявив аґенції „Лондон Дженерель Пресс“ — не хоче бачити виключно господарське порозуміння, але теж подекуди політичне і соціяльне, — відповіди держав потвердили стару правду, що годі відмежувати політику від економіки та й навпаки. В них зазначились виразно два напрями. Один, який звертається проти політ. „статус кво“ в Европі — це ті, які після війни чимало втратили або мало зискали — назвім його „ревізіоністичним“, — другий, який дрожить за задержання власне „статус кво“ — назвім його консервативним, — це знов ті „доробкевичі“, яким світова війна не пощадила обильних добродійств.

Можна було ожидати, що на чолі першої ґрупи стане Німеччина, як та, що з війни вийшла з найбільшими втратами і є предиспонована на найревнішого ревізіоніста. Тимчасом місце це заняла фашистівська Італія, що перша та й ще найбільше різко нарушила в своїй відповіди святі канони версайського та інших трактатів.

Момент популяційний, а через те кольоніяльні аспірації Італії (Тріполіс, Туніс), як також момент престіжовий — геґемонія на Середземному Морі і непогоджування Франції на парітет фльоти — ось причини ворожости двох недавних союзників, двох латинських сестер, Італії й Франції, ворожости, яка одночасно змінює курс Німеччини у всяких політичних комбінаціях, цього нещодавно найбільшого ворога Франції.

II.

Те, що Італія поставила „во главі угла“ справу ревізії европейських границь, закреслених останніми міжнародніми умовами, має кольосальне значіння для ідеї ревізіонізму, як такої, і дальшої долі цієї ідеї. Метушня з цього приводу в другій ґрупі, яку ми назвали консервативною, спричинена є власне тим фактом, що „ревізіонізм“ не є вже більше монополем „воюючого ґерманізму“, що визнавцем його стала теж Італія, колишній сигнатар злощасних трактатів.

У Польщі, зокрема на західних її окраїнах, при- метушня ізза вислідів бріяндівської анкети огір- брала просто панічні форми. Традиційний в пресі ковий сезон у час канікули оживився, гря- тутешній повно статтей і заміток на тему у- дучої небезпеки. Справа Паневропи стала в частини мах тутешніх публіцистів і думаючої справою польського громадянства тотожною зі Поморя, ревізії західних границь, з утратою а навіть Шлеська.

Висказана визначним англійським письмен- ником Гельсуесі — після його повороту з Варшави, з конгресу Пенклюбів — думка, про необхідність невтралізації польського коридо- ру, — мимо цілої низки компліментів цього пи- сьменника під адресою Польщі і поляків, — ви- кликала бурю в тутешній польській пресі, яка просто перейшла в хуртовину після відомого виступу Юрія Зауервайна в париському „Ма- тені".

Польська — зокрема зах.-польська „кресо- ва" преса слушно добачила зростаючу консолі- дацію европейської думки в справі відібрання Польщі свобідного, суверенного доступу до мо- ря і територіяльного зединення Східних Прус з цілістю німецької держави. Посипались докори на бездільність польської пропаганди, яка не вміє чи не хоче успішно протиставитись пропа- ганді німців, наслідком чого й є ці сконцентро- вані атаки на державну приналежність так важ- них для Польщі територій, як Поморя і Шлеськ.

Відносно останнього годиться зазначити ось що: хоч справа Шлеська є під сучасний мент не так гостро актуальна як справа Поморя, то все-таки вважається він тутешньою польською пресою обєктом чергового обстрі- лювання після успішного здобуття коридору. Чисельність німецького елементу на Шлеську, його національна свідомість і карність (порів- няйте відсоток участи в виборах тут із відсот- ком участи на Волині!), 600-літні історичні пра- ва державної Німеччини (анальоґічний арґумент Польщі відносно Сх. Галичини!), врешті симпто- ми, які вказують на зріст невдоволення з поль- ського режіму серед самих таки поляків (вибір двох комуністів до шлеського сойму, вигуки безробітних демонстрантів „хай живе револю- ція!" 2. липня ц. р. в Шопеніцах — одно і друге просто оголомшуюче на ультракатолицькому і консервативному ґрунті Шлеська!), пустозвуч- ність автономії, — те все спричинює стан суб- фебрільний і руйнує ґранітне підложе стабіль- ности державної приналежности в умах тутеш- нього населення.

Зрештою, німецька пропаґанда не думає призабути справу Гор. Шлеська, а коли ставить гостріше справу Поморя, то це тому, що остан- не ґеополітично більш доступне в арґументації.

Зах.-польська публіцистика як слід здає собі справу з того, що означує ревізія польсько-німецьких кордонів, кудою малиб іти їхні ко- рективи, і в оброблюванні громадської думки доходить аж до того, що страшить і так не зо- всім спокійного за майбутнє тутешнього обива- теля візіями погрому анальоґічного з погромом надрейських сепаратистів після уступлення французьких військ, колиб — мовляв — ні- цям удалось відобрати Польщі хочби шматок із бувших їхніх земель...

Silesianus.

Побідники й побіджені.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 20. липня 1930 р.

II.

В українській родині завжди „винна" невістка, хоча вона завжди більше за всіх працює. Вона „винна", що хтось поледарив, не зробив, проспав, проочив, не доглянув, попсував і т. д.

У нашому національно-політичному житті такою невісткою є УНДО. Коли воно щось зробить, тоді говорять, що само зробилося, а коли хтось щонебудь попсує чи чогось не зробить, тоді воно „винно".

Коли кричить польська преса, що УНДО на ковельських виборах потерпіло поразку, ми не дивуємося: воно правду говорить лише тоді, коли помилиться або забудеться. Але коли таке говорять українці, то це виглядає або на повне нерозуміння дійсности, або на свідоме викривлювання правди.

Всім повинно бути відомо, що листу ч. 18. на Волині складали самі волиняки, заявляючи, що Волинь для волиняків. До бльоку 18. пристали сельсоюзівці, безпартійні (політично забарвлені й незабарвлені) й місцеві ундівці. Диктували перші й другі, заявляючи, що вони мають великі впливи і що маси стоять за ними. Ундівців старанно, більшістю своїх голосів усовували. Ба, навіть холмщаки були для них на Волині зайдами. Не кажу вже за галичан.

Вибори в Ковельській окрузі наочно показали, чи було правдою, що ті сельсоюзівці й безпартійні мають такі великі впливи й підтримку в масах.

УНДО було лише одним з контрагентів бльоку 18-ки і то зі слабим голосом. Одначе, як одинока українська діяльна національна партія, УНДО мусіло бути контрагентом чесним і стійким до кінця, бо цього вимагала його гідність і честь. Не зважаючи на те, що його контрагенти не підготовили виборів попередньою працею; не зважаючи на свідомість, що наслідки будуть сумні, бо інакшими й не можуть бути, воно на вибори пішло, кинувши з Галичини деякі сили на те, щоб провести до сойму тих, що в 1928 році проголошували, що Волинь для волиняків.

І свої „союзні" бльокові зобовязання УНДО чесно виконало до кінця, беручи на себе навіть моральну відповідальність за те, в чому воно не було винне. А чи так виконали свої бльокові зобовязання інші контрагенти? Чи так само вони кинули всі свої сили? Чи прибули на терен ковельського району всі ті, що так громадно зїзджалися до Ковля і Луцька за мандатами в 1928 році?

На цьому можна поставити крапку. Навіть більше, поставивши цю крапку після сказаної гіркої правди, треба забути її і подумати над тим, що робити далі.

Ми вже ствердили, що для нас **важніше життя народу за часові успіхи;** важніше, щоб нарід не винародовлювався, хочаб за це збереження й платив часовим запамороченням своєї національної свідомости. На ковельських виборах, як ми сказали, наші маси показали, що вони не піддалися асиміляційним експериментам і що вміють висловлювати масові протести проти кривдячого стану річей. І це є певного роду цінностями, бо хто ще відріжняє себе від інших і ще в силах протестувати, той ще живе.

Одначе ми свідомі й того, що в цьому збірному протесті є й запаморочення національної свідомости мас та що це запаморочення, коли потріває довго, може привести до атрофії почуття свого національного „я".

Ми не забуваємо, що масовий протест проти невідрадної дійсности зорґанізували вороги національної ідеї. Зорґанізували для того, щоби мати доступ до народньої душі й поволі національно каструвати її. Небезпека не мала. Чесні націоналісти не мають права пройти над цим фактом до порядку денного згідно зі старими приповідками: „Моя хата з краю" та „Не витрачуй, куме, сили, спускайся на дно".

Ковельські вибори це дзвін на трівогу, що як грім небесний, пролунав підчас куняння на-

ЛУГОВИК.

Прогулька львівського Лугу в Чорногору.

У 1928 р. уладжував львівський Луг прогульку в скільські гори до Бубнища, Зелемянки, Маківки, Ключа.

У 1929 р. уладжував львівський Луг прогульку в Ґорґани в околиці Підлютого, де оглянув верхи Ґрофу, Високу, Сокіл і т. д.

У цьому році (1930 р.) уладжено прогульку в Чорногору. Це довго вижидана прогулька, до якої прилучилися деякі голови і провінціональних Лугів. Всеї братії зібралося 60 люда, всі в лугових одностроях. В суботу 5. липня ц. р. в год. 11.30 в ночи вирушила прогулька на львівський двірець. Потяг переповнений, а замовлених ваґонів нам не подали. Прийшлося цілу ніч стояти на переходах ваґонів. Та всежтаки якось переїхали до Заболотова. З Заболотова прогулька рушила пішки гостинцем на Косів через Ілінці, Тростянець до Рожнева. В Рожневі перший більший відпочинок і перший обід, зварений у нашому кітлі дижурними кухарами. Луговики і луговички купаються у Рибниці, а дижурні варять кашу зі салом. Каша не вдалася, прикурилася. З тої то причини повстала пісня, уложена луговиками на луговичок, які командували кухнею.

„Ой у Лузі, Лузі, де кухарочок шість,
Як наварять рижу, каші, то ніхто не зїсть
і т. д."

Та всежтаки кашу зїли. Обоз на двох фірах пакується та прогулька посувається дальше в гори через Вербовець, Старий Косів, Косів, Москалівку до Города, де був замовлений нічліг. У Городі луговики і луговички приміщуються на оборогах і стрихах на свіжому сіні.

Другий день це Іванка. Великий празник у Косові, на який сходиться ціла Гуцульщина. По ринку в Косові та по дорогах грають, чи там пробують сопілки, грають на трембітах. Наші луговики і луговички зійшли до Косова, щоби пооглядати гуцулів з усіх гір, та деякі купують ріжні памятки з Гуцульщини, як гуцульські коралі, деревляні вироби і т. д. Відтак купаються у Рибниці, кухарі за цей час варять обід. Цим разом обід вже вдався. Зупа з бульбою та яриною і кавалок ковбаси, а на леґуміну черниці з цукром. На цей день була назначена дорога через Соколівку до Яворова, де був замовлений для нас нічліг. Та в Соколівці стрінули ми погану перешкоду. Постерунок поліції здержав прогульку та почав стягати протоколи, то за однострої, то знову за щось інше та без усякої причини зазначив, що прогулька дальше йти не може, а мусить вернутися до Косова. От так ми опинилися на постерунку майже заарештовані. За цей час постерункові стягають ґенералія, леґітимують і т. д. Луговики та луговички розтаборилися на подвірю постерунку та як звичайно співають пісні, наші інтенданти роздають цукорки, а дальше готовляться до варення вечері. Сусідні господарі призначили нам вже і нічліг, позносили сіна до хати, а луговички приміщуються на стриху. Люди позносили молока на вечеру, а молока на 60 люда треба богато, та навіть і грошей не хочуть брати. Наші фотографи за цей час роблять знимки луговиків та гуцулів. Пізним вечором приїхав автом староста з Косова, який зарядив перервати дальші протоколи, віддати леґітимації та звільнити прогульку зпід арешту, зазначуючи, що на Говерлю можемо іти, але верхами косівського повіту не можна переходити, бо на полонинах панує прищиця. У вівторок раненько приїхали обозні фіри зі Жабя, та ми серед легонького дощу рушили на Яворів. Від Лугових пісень хмари розійшлися, та вийшло ясне сонце. Перейшли Яворів та спинилися під Буківцем у нашого славного різбаря Шкрибляка, щоби пооглядати його гуцульські деревляні вироби. Хатина, сама, одинока, серед гір, старий дідусь Шкрибляк працює разом зі сином. Ми розкупили всі річи, які він мав, а дальше молодий Шкрибляк виніс цимбали своєї роботи та ще знайшовся скрипак, вшкварив гуцулки, а дальше аркана. Наші хлопці мимо того, що змучені, пішли в аркан. В Криворівні постій та обід над Черемошом. Знову те саме. Луговики і луговички в купелевих строях купаються, дижурні кухарі варять, а інтенданти ходять по селі та скуповують молоко. По обіді ідемо в столицю гуцульщини Жабє. При вході до Жабя чекав нас б. голова розвязаного Лугу в Жабю Крижанівський з деякими бувшими луговиками та громадянами. П. Крижанівський провадить нас на нічліг на свіже гірське сіно. Варимо вечеру, а на рано на год. 5. заповіджена збірка, бо йдемо у верхи. В год. 10. наш сурмач відіграв (як кожного дня) добраніч. В год. 5. рано трубка. Снідання готове, пакуємося. Та тепер дорога наша інша — у верхи. Наш обоз з фір переладовуємо на верхові коні в бесаги. Наші гуцули замість в год. 5. троха поспізнювалися, а до того, коли прийшлося переладовувати на сідла, протягнулося довго, так, що ми вирушили щойно около год. 7. через Жабє-Ільче, а дальше верхами на Марішевську полонину і Говерлю. Дорога тяжка, часами зі скали на скалу як по сходах, через старі повалені дерева. Але все панує веселість, бо сонце світить, з лісів холодом тягне, а часом потягне з гір вітер, так геби морозний. На горі Піп Іван видно три клапоті снігу, а наша Говерля ще далека. Народ поголоднів, та по дорозі бачимо великі стада овець — значить і колиба мусить бути. Знайшли ми її повну бундзів, вурди та жентиці. Бундзи за гроші, а жентиці пий кілько хочеш за дармо. Інтенданти видають хліб, ковбасу, та купують величезний бундз, який важить 15 кг. Наш народ лакомий на бундзи, а ще до того свіжі, хоча і не дуже чисто роблені. Та на прогульці в горах тяжко дивитися на велику чистоту. Нема ні серветки, ні тарелів, хіба їдунка. По тім незвичайнім обіді рушаємо дальше, а наші санітети мусять заходитися, бо бундз, а ще більше жентиця не кожному служить. Народ вправді змучений, але йдемо далі. Вже й вечір западає, а наша дорога не кінчиться. Вже й зовсім темно, а тут нараз зблудили з дороги. Стежок богато, Говерлі не видно, тільки темний бір. Але нічого. Пробиваємося далі, з великим страхом, чи не прийдеться ночувати так, де попаде. Вкінці таки добились на доріжку з Ворохти на Говерлю. Лекше стало. Та не всім. От і нещастя. Одна з луговичок зачинає млiти. На таку історію у нас санітети не дуже приготовані, а найважніше треба для неї спокою і положити її на кілька годин, щоб успокоілася. А нам треба йти дальше. Нема ради:

„Ой темним, темним лісом луговики йдуть
І на барках могутніх луговика несуть".
А хмари, хмари потемніли, із гір впав туман.
Ой скажи, скажи чого задумався, наш батько отаман.

(Докінчення буде.)

дних націоналістів і кличе до пробудження, до хапання в руки зброї й до боротьби. Сотні платних агентів добре зорганізованих невидимою ворожою рукою, отруїли всі духові кериниці по наших селах. Хтож байдуже лежатиме на печі? Хто зводитиме старі сварки й відтягатиметься від ратування народу від цього затроєния? Хтож далі „вартуватиме" на своїй печі, ратуючи лише свій горщик, свій нужденний шматок хліба? Хтож у цей мент забуде, що поза ним могили й могили без ліку, голоси героїв, що кличуть до продовження боротьби за те, за що вони віддали своє життя?

Велике всесвітне змагання йде лише між двома силами: націоналізмом і інтернаціоналізмом; усе інше лише декорація чи знаряддя боротьби. Одна з цих сил мусить побідити, а друга бути переможеною.

Чи наші націоналісти не зауважили, що в ковельській окрузі боролися лише ці дві сили: національна 18-ка й інтернаціональна 36-ка? Це їм прообраз усієї дальшої політичної боротьби й не тільки на наших землях, але й по цілому світі. Перед нами є один лише шлях — перемогти.

Але неорганізована маса ніколи не перемагала. Невеличка жменька інтернаціоналістів наочно показала на ковельських виборах, що перемагає не маса, не розпорошені, хочаб і сильні інтелектуально одиниці, а організація. Поза організацією — поразка.

Тому першим нашим сьогоднішнім гаслом повинно бути: „Геть з безпартійщиною, неорганізованістю й лежибоцтвом; всі до національної фортеці!". А є нею — національна партія, незалежна національна культура, незалежна преса й інша лектура, національна господарка в усіх її формах і т. д.

Не надіймося на „князів, на синів чоловічеських" і на „татарських людей", себто на наших яничарів, як і своїх братів, щоби за гроші очистити від нас місце для чужинців. Вони не поборють червоного марева й не спасуть народу, бо не є їхнім завданням.

У тій боротьбі, яку мусять негайно започаткувати обєднаним, орґанізованим фронтом націоналісти з інтернаціональною небезпекою, нема місця яничарському прапорові, під яким наносяться удари національному таборові в спину.

Цеж власне ті яничари ослабили в ковельській окрузі національну силу, обливаючи її брудами й отруєю, щоби полекшити перемогу інтернаціоналістам. Куди сягає хрунівська рука, там паралізується національний дух і розчищуються стежки для ворогів національної ідеї.

Тому боротьба з інтернаціоналістами є можлива лише при повному унешкідливленні й викиненні за борт життя хрунів.

Великі армії підчас останньої війни загинули не так від ворожих куль, як від вошей, що розносили тиф. Хруні — це воші, які розносячи заразу національного маразму, руйнують нашу національну силу й причиняються до перемоги інтернаціоналістів.

В. Островський.

„Геть з комунізмом!"

Минська газета „Звезда" повідомляє, що окружний суд у Полоцьку засудив на кару смерти білоруського орґанізатора повстання Филипа Лавриновича, білорусина зі села Маширки, десненського повіту. Найвищий суд затвердив присуд і Лавриновича розстріляно. Ідучи на смерть, він крикнув: „Геть з комунізмом! Хай живе вольний білоруський нарід!" Лавринович брав участь у протибільшовицькій боротьбі, за що його родину розстріляно, а сам він просидів 5 літ у вязниці. Вийшовши на волю, він працював у підпіллі проти радянської влади, за що його арештовано і засуджено на смерть. Білоруський національний рух має нову велику втрату.

Єгипет на вулкані.

У Каїро була нова маніфестація, підчас якої поліцію обкидано камінням. Недалеко будинку міністерства внутрішних справ поліція розгоняла демонстрантів і ранила одного учня. Дня 21. ц. м. було ранених 87 осіб і 323 арештованих. В інших містах Єгипту були також маніфестації та сутички з поліцією, підчас яких згинуло понад сто осіб. Єгипетські посли звернулись до короля із просьбою скликати нагле засідання парляменту.

Конґрес італійських соціялістів.

У Парижі закінчився конґрес італійських соціялістів, між якими було найбільше еміґрантів, прогнаних фашистами з Італії. Головний реферат проти фашизму прочитав редактор газети „Аванті" Петро Нені. На конґресі були присутні і соціялісти інших народів: бельгієць Вандервельд, француз Леон Блюм та інші.

На шкільні теми.

В молоді наша будучність!

По війні приходимо чимраз більше до сил і чимраз пильніше звертаємо увагу на нашу молодь. Клич: „Вся молодь до школи" стає загальним і майже зреалізованим. Розуміється: здібніша молодь до трудніших шкіл, найздібніша до найтрудніших. Нам треба людей з усяких шкіл — від найнижчих до найвищих, від цілком практичних до цілком теоретичних. У нас брак просто на всіх ділянках — і тільки цим можемо собі пояснити неоправдані вигуки нераз і по часописах проти наших ґімназій, особливо проти ґімназій клясичного (зн. найвищого) типу. Тимчасом якраз плюсом треба нам усім вважати факт, що досі менше-більше вдалося нам задержати незміненим цей найцінніший тип середньої школи без лишних перемін, як це діється у наших сусідів, а як воно лихо впливає на виховання підростаючого покоління. Европа, також за нею й Америка, здали собі з того вже справу — і зворот до тих клясичних типів ґімназій і середніх шкіл взагалі в них уже помітний.

Інтеліґенції нам треба; вонаж веде перед у нашому житті. Неправдою є, начеби середня клясична школа не виховувала здібних до життя і практичних громадян. Ця здібність до життя і практичність від інших причин залежить.

На ділі ми повинні би подумати про розбудову істнуючого стану нашого середнього, головно рідношкільного шкільництва. Гляньмо напр. на поляків або на жидів, як у них усі буквально пхаються до шкіл і до ґімназій. Чи маємо стояти позаду них?

Тимчасом ми за мало рухливі і самі не дбаємо нераз про свої діти. Ми за мало поінформовані, куди висилати діти на науку і де виховання та навчання найкращі. Нераз за ті самі гроші або й інколи дешевше може дитина мати далеко більші користи, притім і вигоди— тільки біда, що ми не знаємо, де й як це робити.

В сьогоднішній статті хочемо пригадати нашому Громадянству таке визначне і вже заслужене виховне заведення, як ним є **Українська коедукаційна ґімназія „Рідної Школи" ім. О. Маковея в Яворові** коло Львова.

По перше знамените приміщення, а це багато значить для здоровля дитини. Яворів— хоч недалеко від Львова, але затишне місти і дуже надається на приміщення ріжних научних заведень. По друге — сам величавий будинок ґімназії, з просторими клясами (є чим дихати!), з прегарним городом перед фронтом і величезною площею за будинком. А дальше: на горі (на другому поверсі) „Бурса ім. І. Франка", де богато вільних місць по дуже дешевих цінах. Учительський нагляд і в бурсі. Сама ґімназія має вже на слідуючий шк. рік 1930/31 „право прилюдности", зн. за діти урядників звертає уряд гроші; діти користуються ріжного роду знижками і т. п. Свідоцтва мають однаку вартість що й державні. Учительський Збір першорядний, кваліфікований і відомий вже з попередніх літ своєї педаґоґічної праці.

Ми далекі від того, щоби обнижувати оцим писанням вартість наших інших заведень, але мусимо звернути увагу на Яворів, бо — це також мусимо ясно сказати — Українську ґімназію „Рідної Школи" в Яворові удержує довгими роками майже виключно сам яворівський повіт. Думаємо, що з дітьми-учениками зпоза Яворівщини припливуть до „Рідної Школи" в Яворові й підмоги нашого патріотичного громадянства. Всякі пояснення уділяє кождочасно **Старшина Кружка „Рідної Школи" в Яворові.** Просимо туди звертатися.

Фашизм в Америці.

Американська преса подає, що в Атлянті (Георгія) утворилась фашистівська партія, яка вже має 18.000 членів. Основником партії є адвокат д-р Вуд, який видав маніфест, заявляючи в нім, що головним завданням його партії є боротьба проти комунізму.

Відгуки дня.

Відпорність на провокацію.

Не знаю: писав я вже про те, чи ні. Але справа така жива, така вічно актуальна, що не шкодить її і десять разів повторити, тим більше, що й одинадцятий раз також не поможе.

Річ у т. зв. абсолютній нашій відпорности на провокацію.

Ніяка провокаційна сила, ніякий провокаційний випадок не потрафить нас вивести з ледяного спокою. З почуттям недосяжної вищости, з убійчим усміхом маловаження приймаємо буки в кожну часть тіла чи душі і навіть оком не кліпнемо.

Возьмім для прикладу кілька вісток з української преси, які не були ні сконфісковані, ні заперечені — значить правдиві на 100 відсотків.

Водосвяття в Н. Н. Тисячна товпа вірних збилася біля полонки, щоби набрати до посудин щойно свяченої води. Підходить якийсь приклонник іншого обряду і хоче залагодити свою природну потребу. Кілька греко-католиків з більш горячим темпераментом кидаються до профанора і... просять його, щоби не оскверняв святощів. Провокатор не хоче про те й чути. Тоді його делікатно випроваджують, а про випадок дають знати до поліції. Після того всі радіють, а гордість розпирає їм груди, аж тріскають камізельки: „Ми не далися спровокувати!". Дають про це знати цілій Галичині, а вона разом з ними радіє. Не вдалася, мовляв, провокація, уважайте на другий раз.

— — — — — — — —

Концерт у честь Шевченка в чисто українськім селі. Підчас одної точки впадає до салі двох-трьох мешканців недалекої осади і починають бити, кого попадуть. Небезпека авантюри висить на волоску. На щастя вискакує на крісло хтось із далекозорих і завзиває присутних: „Не дайтеся спровокувати! Розходіться спокійно по домах!" Зрівноважена публика дає послух провідникові і розходиться, обриваючи по дорозі: хто стусана, хто поличник, а решта дрючком по голові.

На другий день радість у селі, на третій в околиці, а за тиждень у цілій Галичині: Не далися спровокувати. Славно-о-о!!

— — — — — — — —

Посольське віче на Волині. Три тисячі народу слухає промови посла. Нечайно якийсь рух, якесь замішання. Люди розступаються, пропускаючи гурток незнаних інтрузів. А інтрузи сунуть відважно крізь товпу і дірвавшись до посла, починають його бити. Як подавали часописи були це кольоністи з недалекої осади, що зібравшись у невелику компанію (10 людей!) пішли розбивати віче, голови і посла. Як воно недивне, як воно й виглядає неймовірне, але це факт — нарід не дався спровокувати і ані пальцем не рушив.

Швидко дізналася про це не тільки Галичина, але й Волинь і — обидві тішилися.

— — — — — — — —

Свято Просвіти в Ужгороді на Закарпатті. Чеська влада заборонила похід вулицями, поручаючи вірнопідданчі вигуки в парку, де мали зібратися учасники. Кожне місто так збудоване, що з міста до парку можна дістатися тільки вулицями. Учасники покористувалися ними, але як тактовно і як делікатно! Кожний більший гурт розганяла поліція безпардонно, безцеремонно і безсердечно. Як легко могла в такім випадку відізватися психіка товпи! Як легко могла товпа прорватися і перейти походом через місто! Не дрожи, український громадянине — нічого такого не було! Учасники не далися спровокувати. Манівцями, одинцем, а найбільше в двійку перекралися до парку і тут перше, що вчинили, то крикнули: „Нехай живе президент Масарик!!" Сльози станули кожному в очах — як описує очевидець.

Раділо на вістку про це не тільки Закарпаття, але й Передкарпаття, а напевно раділоб і Перед- та Задніпровя, колиб довідалося.

— — — — — — — —

Ось що значить абсолютна наша відпорність на провокацію! **Галактіон Чіпка.**

P. S. Тільки, на милість Божу, не думайте, що наша холоднокровність розтягається і на

своїх. Вона відноситься тільки до чужих, бо для себе самих ми є найбільше вибуховим народом на світі. В такім випадку ми бачимо провокацію навіть там, де її нема. А тоді тріщать кости, сиплються зуби і розхляпується кров.

Справа засуджених львівськ. комун. перед Найв. Судом.

Найвищий Суд приняв касацію внесену оборонцями проти смертного засуду на трьох львівських комуністів (у звязку з чим по ріжних закорд. містах бито шиби по польських консулятах). Розправа в Найвищому Суді відбудеться 27. серпня. Оборонцем із уряду визначений сеніор варшавських адвокатів Мик. Корнфельд, що, як зазначує „Експрес Поранни", в кодифікаційній комісії обстоює проект [illegible]сування кари смерти.

Векслеві обманства.

Подробиці векслевих обманств, виявлених у Львові (про що ми повідомляли вже в учор. числі) держать покищо в тайні. З Варшави приїхав на слідство один із вищих старшин поліції. В справу вмішані відомі львівські люди, яких назвища незабаром оголосять У звязку з тими обманствами арештували Стан. Абрагамовичеву, жінку старшини. Обманства доходять до 40.000 зол.

Студент медицини обманець.

Варшавська поліція арештувала Людв. Барта за ріжні обманства. М. ін. обманув він проф. університету, якому нібито хотів продати рад. Барт б. студент медицини, вже 4 рази караний за обманства, ост. разом 1½ року вязниці.

Бесідовський орґанізує еміґрацію.

Білгородське „Време" обговорює подорож бувш. радника амбасади в Парижі Бесідовського до Праги та зазначує, що він хоче зорґанізувати цілу рос. еміґрацію до боротьби проти Сталіна. Плянує проголосити світовий бойкот СРСР і скинення Сталіна, що влекшило би дальші протибільшовицькі посунення. Бесідовський поїде у Берлін, потім у Прагу, вкінці у Білгород у всіх тих містах навяже звязки з провідниками еміґрантів.

Вбивство.

Іван і Павло Вітер із Жовнівки (пов. Бережани) вбили Ів. Тичкова, ранивши його ножем у серце. Причина особ. порахунки.

Консервативісти при круглім столі.

(АТЕ). У політичних колах запевняють, що Мекдональдів уряд постановив допустити консервативістів і лібералів до участи в конференції т. зв. круглого стола. Від консервативістів візьмуть участь: бувш. міністр закорд. справ Чемберлен і бувш. держ. підсекретар для справ Індії льорд Піл, від лібералів бувш. віцекороль Індії льорд Рідінґ і сер Герб. Семюель. Наради йтимуть у палаті Ст. Джеймс, де відбувалася недавно морська конференція.

Каіро і Порт Саід — військові табори.

(АТЕ). На вулицях Каіра та Порт Саіду йшли вуличні бої. Крамниці позачинювали. Люди не виходять із хат. Державні будинки та стратеґічні точки обсадило військо із скорострілами. По вулицях кружляють панцирні авта. Каіро та Порт Саід пригадують військовий табор. Король Фуад готовиться із двором до виїзду з Каіру.

Юрба демонстрантів намагалася передістати в европейську дільницю Порт Саіду. Підчас сутички з поліцією було ранених 26 демонстрантів і 16 полісменів. Підчас нових заворушень юрба хотіла підпалити міські стайні. Поліція вжила пальної зброї. Один демонстрант убитий, два ранені.

„Н. Фр. Пресое" повідомляє з Каіро, що король Фуад уже в найближчих днях мусітиме абдикувати. Новий кабінет утворить Адли-баша, що аж до розвязання парляменту був президентом сенату. Король Фуад від 1890 до 1892 р. був турецьким військовим аташе у Відні

Наслідки тайфуну.

Згідно з урядовими даними наслідком тайфуну, що лютував 18. липня у Кореї було 393 убитих, 1493 пропало без вісти (вони найправдоподібніше не живуть), а 205 ранених. Завалилося 8.475 домів.

6 людей згинуло в лет. катастрофі.

У ґрафстві Кент упав літак. Літак належав до Британійського Т-ва. Летів із Торкету, а кермував ним відомий пільот полк. Гендерсон. Згинули: пільот полк. Гендерсон, льорд Дюферін, віцеґрафиня Еднем, міс Лефлер і сер Едв. Ґард. Назвища 6-ої жертви досі не ствердили.

Україна мусить дати.

(АТЕ). У Москві та Ленінграді є й далі харчова кріза, хоч влада видає ріжні розпорядки. Під проводом ком. Мікояна відбулася нарада, щоби обдумати засоби для поборювання крізи. Уряд УСРР заборонив вивозити поза межі України на північ зеленину й інші харчові продукти. Рада нар. комісарів зажадала від Харкова, щоби скасував заборону вивозу та щоби у Москву й Ленінград щодня висилали 50 ваґонів харчів із України.

Що каже виконавець замаху на рум. міністра.

Букарештенські часописи повідомляють, нібито в мешканні атентатчика на держ. підсекретаря Анґелеску Бези, найшли маніфест антисемітської військ. ґвардії. Беза сказав сл. судді, що вважає себе вояком македонського народу та зобовязався покарати Анґелеску як автора закону в справі кольоністів. Беза приїхав у Букарешт тому 2 роки. Признається, що хотів убити Анґелеску. Зі слідства здається, що причиною замаху була пімста, бо Анґелеску як голова льокальної орґанізації нац.-сел. партії у департаменті Каліякра в півд. Добруджі, вважав напасник одним із ініціяторів нового закону, що управильнює відношення власности в тій провінції. Закон торкався інтересів македонських кольоністів, що живуть у Добруджі, та приготовляв акцію помочі для болгарської і турецької меншин у тій провінції. Безі тепер 22 роки, він не є студентом, був співредактором „Епоки", та його усунули зате, що був прихильником насилля в політиці. Студенти, що були з Безою на авдієнції, кажуть, що не знали нічого про плян Бези вбити Анґелеску, а прийшли просити підмоги для університетського товариства. Анґелеску за кілька днів вийде зі шпиталю

Спека, 135 степенів!

З Ню Йорку повідомляють, що в Злуч. Державах далі є спека, що доходить до 99 степенів Фаренгайта в тіни, а 135 ст. на сонці. В усіх зах. стейтах середня температура перевищає 100 ст. а доходить до 112.

Хакілю побили комуністи.

Бувш. фінляндський віцемін. Хакіля вже в Гельсінґфорсі. Ціле його тіло вкрите синяками, голова обандажована. Шість напасників вивезло його до ліса в Каменсфорсі та зажадали, щоби не брав участи в політиці. Коли відмовив, били палицями до непритомности та лишили в лісі. Рано селяни забрали Хакілю у село.

І. ГАЛУЩИНСЬКИЙ.

Ґеольоґічна морфольоґія і тектоніка Черча.

Живець Черче лежить майже посередині при залізничім шляху Ходорів-Підвисоке, чотири кільометри на західно-північний захід (ВНВ) від Рогатина. Його ґеольоґічно-тектонічні прикмети анальоґічні до таких-же прикмет тих місцевостей, де з нутра землі добуваються мінеральні, цілющі води. Це один з дуже важних моментів, бо він дає до певної міри запоруку, що вододжерельний вияв у Черчі не є явищем ефемеричним (розуміється в вимірі ґеольоґічнім), а постійним, трівким.

Під морфольоґічним оглядом Черче є кітловиною на границі филястої горбовини, що довгим та вузьким пасмом тягнеться через Сх. Галичину в напрямі західно-східнім через Львів-Рогатин-Дунаїв-Золочів. Є це, здається, останній на разі вияв тієї ґеодинаміки, що двигнула Карпати, а задержуючись на могутній ґранітовій плиті Поділля, сфалдувала лише горішні верстви крейдової, верстви третичної і долішні верстви четвертичної формації. Саме на границях таких фалдувань появляються мінеральні джерела та рудоносні жили, а то з тої простої причини, що в таких місцях у часі фалдування, поземо лежачі верстви, дізнають найбільшого пересунення, через що в земській корі творяться щілини і розпуклини. Тому з тим явищем стрічаємося з правила у підніжжа ґірських пасем та кітловин, як напр. здовж північного і полудневого збоча Карпат. У кітловинах семигородській, віденській, чеській і т. п. якщо візьмемо під увагу розміщення тамошніх купелевих місцевостей, отже: Делятина, Моршина, Трускавця, Риманова, Івоніча, Рабки, Криниці, Піщан, Карльсбаду, Маріенбаду і всіх інших чеських, австрійських, угорських і німецьких бадів. Дуже цікаве під тим оглядом явище, це брак мінерально-купелевих місцевостей на полудневих збочах Альп, а це тому, бо полуднева гранична лінія фалдування Альп нині находиться ще на дні Середземного моря, є отже закрита його водами.

Не менше інтересно представляється ґеольоґічна тектоніка самого Черча. Правда брак більших відкривок (відслонень, як каміньоломів, врізів, ерозійних ровів і т. і.) не дозволяє на відтворення докладного і повного образу ґеотектонічної будови місцевости. Одинока більша відкривка це каменьолім зараз напроти купелевого заведення; та вже він один, як також хемічні аналізи води деяких черчанських джерел (чч. 1, 8, 9) дають всеж таки можність робити певні нариси і висновки.

І так: зараз під чорноземом і алювіяльною глинкою виступають поперемінно дуже тонкі, бо всього 1—2 цм. грубі третичні верстви вапнистого піску, попереkладані такимиж тонкими верствами третичної глини, інкрустованої обильно зернами лімоніту. Під тими верствами лежить не груба верства глинястого вапняка, що місцями прибирає вигляд глинясто-піскового лупака. Нижче слідує верства (майже на 2 метри груба), а може лише гніздо, твердого сивого каміня, подібного до карпатського флішу, — лише троха темнішого, — а під ним поклади осадового, кристалічного ґіпсу.

Вже ті дані дозволяють робити, як з одної сторони ріжні заключення щодо ґеольоґічної минувшини, так з другої сторони ріжні висновки та передбачування щодо майбутньої видатности черчанського живця. Перша сторона особливо дуже інтересна, але головно для ґеольоґів-спеців, зате друга повинна більше цікавити загал громадянства, матеріяльно і морально заінтересованого теперішним станом, а ще більше майбутньою долею живця і тому на цю сторону зверну більшу увагу.

Отже: ґеольоґічно-тектонічна морфольоґія Черча нічим не суперечить, а противно стоїть у повній згоді з появою мінеральних вод. Присутність сірки і сіркових солей у черчанських водах і в боровині стоїть в матеріяльному звязку з присутністю ґіпсу у верствах землі, бо ґіпс, це сполука сірки з окисом вапу. Те саме дасться сказати про присутність сіркану соду (ґірка або ґлявберська сіль), яку виказує хемічна аналіза „вісімки" і „девятки", а яка надає тим водам реґулятивне ділання на шлункові чинности. На жаль не проаналізовано ще всіх джерел і так напр. вода з джерела, що бе на терені заведення, з т. зв. „калабаньки" або з „джерела Льонка" є по всякій правдоподібности богатша в хемічні складники і сильніша, як „вісімка" скріплена „девяткою".

Та дуже важна річ для раціональної експльоатації живця, це відповідь на питання, які запаси, під оглядом скількости, цілющого матеріялу крие в собі черчанська земля і чи та, де находяться праджерела мінеральних вод. Те, що тут про це говорять, це лише здогади. Лише „вісімка" виглядає на таку, що випливає безпосередньо з більшого підземного збірника, тай „джерело Льонка" повинно би мати вже в невеликій глубині своє праджерело, але докладно і певно можна про це щось певного сказати лише на основі стисло наукових дослідів, верчень, що, очевидно, получене з більшими коштами. При тім належало би звернути увагу на дві річи. Верчення мусілиб бути переведені технічно вишколеним і кермовані своєрідним, інтутивно образованим умом. На те треба мати, як кажуть, „особливий нюх". Друге: хемічно проаналізувати безпосередньо надґіпсові поклади, бо лише в них можуть критися мінеральні сполуки, що надають водам цілющої сили. Менше правдоподібно, хоч не виключене, щоби вони находилися понижче ґіпсових покладів.

Лекша справа з боровиною. Її ложем горішні поклади, і тому легко доступні. Її приявність і якість узасаднені вцілости ґеольоґічною тектонікою місцевости і хемічними складниками вод, котрі колись, як боровина творилася, не могли бути слабші, як нині. І якість боровини є в пересічи першорядна (не без того, щоби не було і гірших сорт), а її скількість, судячи навіть поверховно, аж надто вистарчаюча. Отже виходить, що Живець-Черче, це один з тих дарів природи, що ними вона так щедро вивінувала територію нашої Батьківщини. Та в той час коли іншими природними дарами-богацтвами нашої землі, будьто внаслідок лихої долі, будьто таки через нашу власну нездарність, неповоротність та легкодушність заволоділи чужинці, та обсіли їх ріжні галапаси-паразіти, та завдяки підприємчивости, меткости, проворности та запопадливости декотрих наших чільних одиниць це животворяще добро, цей, дай Боже, вічно бючий Живець, вдасться задержати постійно у власнім посіданні, у власній раціональній експльоатації „во здравіє" і „на всякоє благо" його відвічних, фактичних господарів.

Черче, 10. липня 1930

Політичні парадокси.

На днях у Льондоні був великий банкет, влаштований міліонером Гуго Беллемом. На цей банкет запрошено і радянського посла Григорія Сокольнікова. Підчас обіду Гуго Беллем підняв тоаст за здоровля англійського короля і всі гості, між ними і комуніст Сокольніков випили по чарці вина за здоровля володаря Англії. Тепер комуністична преса атакує Сокольнікова за цей тоаст і радянська влада може потягне свого посла до відповідальности за те вино, випите за здоровля короля. І може Сокольніков через банкет піде слідами Бесідовського.

Бої в Азербейджані.

(АТЕ). Зі Стамбулу повідомляють, що в Зенгезурі (Азербейджан) відділ партизана Гусеїна розбив більшовицький відділ і здобув муніцію. У Нахічевані часть червоноармійців перейшла до повстанців і більшовики мусіли відступити. Повстанці забрали часть артилерії, скорострілі, муніцію. Біля Баку збирається більшовицьке військо.

НОВИНКИ

— **ДИРЕКЦІЯ І СЛУЖБОВИКИ „МАСЛОСОЮЗА“ з приводу Імянин своєї Співробітниці і Директорки п. Ольги Бачинської зложили сьогодня квоту 250 зол. на „Покутських Поводян“.**

— **Українська Господарська Академія в ЧСР.** Професорська Рада Академії 28. липня 1930 р. обрала на наступний академічний рік Ректорат та Деканати в такому складі: Ректор проф. Іваницький, Проректор проф. Бич, Секретар Професорської Ради доц. Голіцинський. Деканат Агрономічно-Лісового Факультету: Декан проф. Чередіїв, Продекан доц. Мазепа. Деканат Економічно-Кооперативного Факультету: Декан проф. Бородаєвський, Продекан доц. Добриловський, секретар лектор Сапіцький. Вибори Деканату Інжинірного Факультету та секретаря Агрономічно-Лісового Факультету відкладено на осінь. Весною ц. р. закінчило Академію з титулом інжиніра: Агрономічно-Лісовий Факультет 24 особи, Економічно-Кооперативний Факультет 14 осіб, Інжинірний Факультет 13 осіб. Закінчується друком, видання Академії, книга доц. Бочковського: „Масарик, національна проблема і українське питання“.

— **Арештування комуністів у Станиславові.** Дня 20. ц. м. арештовано 8 молодих комуністів за поширювання летючок і вербування членів КПЗУ.

— **Каси Хорих у Польщі.** У Польщі є 243 Кас Хорих, які загально забезпечують на випадок хороби 4,789.460 осіб. У Німеччині Каси Хорих мають 19,500.000 членів.

— **Пожежа в копальні в Бохні.** Дня 19. ц. м. у копальнях соли в Бохні вибухла пожежа, яка знищила кілька маґазинів та шибів. Робітникам удалось втекти із горючих копалень і жертв у людях не було. Заки пожежна сторожа погасила вогонь, пожежа наробила дуже богато шкоди.

— **„Небезпечні“ письменники.** Управа центральної бібліотеки для дітей у Москві постановила стягнути з бібліотеки більше ніж 1000 томів книжок творів Жюль Верна, Вальтера Скотта, Короленка, Толстого, Турґенева та Маяковського. Більшовицька преса критикує усунення творів Маяковського, якого вважають найбільшим комуністичним поетом.

— **Обєднання польських учительських організацій.** Як відомо, досі істнували дві головні організації польського вчительства: „Звйонзек польскего научицельства шкул повшехних“ і „Звйонзек заводови научицельства польскіх шкул сьредніх“. Досі ці організації працювали окремо, а на останнім зїзді делегатів одної і другої організації в Кракові ухвалено обєднати обидві організації й утворити одну для вчителів шкіл середних і народних.

— **Виявила тайну.** У місті Лингенштайн в горах Гарцу перед 36 роками найдено богатого фінансіста Гартмана із простріленою головою. Тому, що біля нього лежав револьвер і тому, що жінка дуже плакала за чоловіком і зізнала, що він поповнив самовбивство, поліція повірила, що має до діла зі самовбивством. Гартмана похоронено, вдова вийшла вдруге заміж і справа забулася. Аж минулого тижня після 36 літ жінка Гартмана умираючи призналась, що вона сама вбила свого чоловіка тому, що любила іншого і хотіла вийти за нього заміж. Визнавши свій гріх, вона зараз померла.

— **Чи женитись з розумною жінкою?** Ректор жіночого університету в Сан-Франціско в однім викладі сказав, що чим дівчина більше вчена і розумна, тим гірша з неї матір для дітей і чоловік має з нею більше клопоту. Коли жіноцтво довідалось про таку заяву ректора, підняло цілу бурю протесту, жінки скликали збори, домагались усунути цього ректора з університету і довший час ректор не виходив вечором на вулицю, щоби еманципантки не побили його. Один лікар, спеціяліст від жіночих недуг, приятель ректора, щоби рятувати його в клопоті, виголосив реферат, у якім твердив, що хоч з розумною і вченою жінкою чоловікові трудно витримати, то природа така справедлива, що вченій і розумній жінці все дає дуже доброго чоловіка, який у всім слухає її та тим чином ратує гармонію родинного життя. Жіноцтво обурилось і на лікаря та оголосило бойкот і через свій реферат цей лікар кілька місяців не має жадних клієнток. Так-то необережний вислів ректора пересварив ціле місто Сан Франціско, яке поділилось на два табори: один каже, що чим жінка розумніша тим для чоловіка краще, а другий твердить, що вчена жінка це нещастя для чоловіка.

— **Вертає з війни.** „Руски Новіни“, часопис українців переселенців у Югославії (Бачван) пишуть, що Антін Костельник, вояк австрійської армії був від світової війни у полоні в Росії і досі не дав про себе чутки. Родина вважала його погибшим, але аж тепер по 15 роках Антін Костельник написав лист, у якому повідомляє, що він живе у Москві і збирається приїхати до дому.

— **Українцям під увагу.** Під самим Львовом можна набувати будівляні парцелі під дуже корисними умовами. Всякими інформаціями може служити з чемности греко-католицький парохіяльний уряд у Збоїсках. Заінтересованим у набуванні парцель звертаємо на це особливу увагу та зазначуємо при тім, що у Збоїсках є українська ґімназія оо. Редемптористів, до якої моглиб посилати дітей ті, що набулиб там будівельні парцелі та повибудовували доми.

— **З українського театру під дир. І. Когутяка** подають до відома, що починаючи з дня 1. серпня ц. р. театр виїздить на турне до Румунії. Турне тріватиме три місяці, з чого 20 днів в Чернівцях, а 7 днів у Букарешті. На дальший обїзд намічено більші міста Буковини і Бесарабії. Театр виїздить у побільшеному складі (38 осіб) із власною орхестрою. Маючи на увазі спеціяльно український побутовий і ревйово-оперетковий репертуар, побільшено хор, відновлено костюми, а провід над танцями обняв заанґажований з варшавських ревйових театрів П. Лазоришак.

— **З життя української ґімназії в Ржевніцах у ЧСР.** Допомоговий Комітет при українській реформ. реальній ґімназії в Ржевніцах (ЧСР) подає до публичного відома грошевий звіт цього комітету за час від 1. II. до 1. V. 1930, з якого виявляється: актив Допомогового Комітету виносив сумарично 7951 чеських корон і 5 сот.; пассив 7951 чк. і 5 сот. До звіту долучений поіменний спис жертводавців, яких імен з браку місця не можемо помістити. Комітет допоміг у місяці лютім 6 учням, у березні 9 учням, у квітні 13, у травні 17, разом 45 учням. Грошевий звіт комітету підписали: М. Хлюр, І. Кобизський і М. Калинець.

— **Нові українські інжинири.** Дня 1. липня ц. р. на відділі лісової інжинірії при чеській високій політехнічній школі в Празі зложили II. державний іспит та отримали звання інжинірів: Петро Кушнірук, Іван Сердюк, Федір Стекло і Василь Филипович.

— **Спростування.** В ч. 143 часопису „Діло“ за 1. липня 1930 р. під заголовком „Під увагу української еміґрації“ уміщений комунікат Виконавчого Комітету українських еміґрантських орґанізацій про його працю. Комісія персоналу та студентства Української Господарської Академії в ЧСР повідомляє, що вона брала участь у Виконавчому Комітеті, обраному представниками ріжних українських еміґрантських установ та організацій 23. січня 1930 р., праця якого дала позитивні наслідки, про які подає комунікат. Але в праці одноназовного Виконавчого Комітету, що повстав лише недавно під головуванням п. М. Галагана, Комісія персоналу та студентства УГА участи не бере. — **Комісія персоналу та студенства Української Господарської Академії.**

Дописи.

СНЯТИН. (Дещо про культурно-освітну роботу). Рік тому була у Вашім часописі згадка про викінчення і благословлення великої і гарної салі, побудованої стараннням Міщанської Читальні при матеріяльній допомозі ширшого громадянства. Один рік істнування тої салі показав, як потрібна була українцям така саля у Снятині і що розумно зробив Виділ Міщанської Читальні, відважившися взяти навіть більшу позичку в касі на докінчення її будови. Доходи із винайму салі на ріжні представлення та концерти своїм тай чужим вкупі з несподіваними жертвами від поодиноких громадян дають можність сплачувати помаленьки довги. А ще важніше, що є де зійтися в кожду пору року, є де вести роботу, що вимагає більшого льокалю. Користаючи з того, що є своя гарна саля, зорґанізував зимовою порою п. Олесь Левицький, еміґрант з Великої України, при читальні аматорський кружок і дав силами того кружка пять представлень у самім Снятині, а кілька по сусідних селах. Цими представленнями відтягнув п. Левицький частину міщанської молоді від байдикування, дав їй розумну і корисну розривку, а самій читальні придбав фондів на сплату довгів. Дня 23. квітня дав п. Левицький із хором, ним підготованим, концерт Шевченка із вступним словом о. Проця, з гарним сольоспівом мецената д-ра Ганкевича та грою на фортепяні п. Ірени Левицької. Вкінці відбулися в тійже салі наради снятинських міщан і представників сусідних сільських громад у справі ощадности. Наради скликані були старанням філії „Сільського Господаря“ в Снятині. В травні відбулося заходами філії „Просвіти“ численне повітове віче в справі тверезости. Дуже поважно представилася дня 8. червня академія з нагоди ювилею Кружка „Взаїмної Помочи“ учителів із вступним словом довголітного і заслуженого голови п. Равлюка Василя, з рефератом про історію і діяльність Кружка п. Фодчука Семена, з дуже гарною промовою посла п. Великановича і вкінці зі співами учительського хору та привітами від інших українських товариств. У справі повені та шкід, що їх цьогорічна повінь наробила богатьом громадам, скликала була повітова орґанізація УНД-а на день 20. червня повітове віче. Хоч це був будний день і час сапання, зійшлося було на віче близько 4 сотки учасників. Справу повені, реґуляції Прута і Черемоша та інших господарських справ реферували в дуже популярний спосіб посли: п. Заваликут і п. Паліїв. Віче розрухало троха людей, але ще більше і маркантніше розрухало й обурило людей, діткнених повінню поведення ресортового міністра, що в той час обїздив нібито околицю і громади діткнені повінню. Міністр їхав так, щоби не стрінутися око в око із делеґацією пошкодованих, яка ціле пополудне чекала в Залучу під проводом пп. послів надармо, хоч міністр знав з повідомлення снятинського староства, що делеґація на нього чекає. Цим поведенням викликав такий настрій, якого не могла би викликати найбільше аґітаційна промова на вічу. В неділю по цім вічу відбулося в Снятині заходами С. Служебниць із тутешньої Захоронки при допомозі катехита народніх шкіл о. Фелицького свято матері. По вступнім, любовю до дітей і пошаною до матерей перенятім слові о. Проця, зверненім до дітей і матерей, слідували співи, деклямації і вправи численної громадки діточок, хлопців і дівчат. Відблески радости і вдоволення викликували у присутніх, а особливо у матерей деклямаційки і вправи їх діточок ріжного віку і вдачі, закінчені балетом дівчаток в народніх строях. Сльози радости витиснула у присутніх остання точка свята: многолітствіє матерям із грудей великої громадки дітей і обкидання матерей квітами. Лише одна сумна, жалю і осудження гідна дійсність заколочувала радість і

веселість того свята дітей для своїх матерей, а саме: замало, як на Снятин, заінтересування своїм святом як у матерей-міщанок так і в їх мужів. Годі зрозуміти, чому мами і їх мужі міщани не відчували потреби прийти громадно подивитися, як будуть їх діти вшановувати свої мами. При кінці червня дав у Снятині кілька представлень театр п. Когутяка. Виїхав зі Снятина з дефіцитом, а передовсім тому, що в нинішню тяжку господарську скруту людям не до театру, а ще й такого слабонького. — Снятинець.

ЗБОРІВЩИНА. (Ювилейний повітовий концерт в честь Митрополита Шептицького). Поклик львівського ювилейного комітету для вшанування великого громадянина Ексц. Митр. Шептицького знайшов скорий відгомін по повітах. За Підгаєччиною пішла Зборівщина як друга в черзі, бо вже 19. VI. ц. р. улаштувала велике повітове ювилейне Свято заходами всіх українських інституцій. — Безсумніву, що гостина Преосвященого о. д-ра Івана у великій мірі спричинила, що свято прибрало вид національно-релігійної маніфестації. До Зборова приїхав Преосвящений залізницею вже 18. VI. в товаристві о. крилош. Томовича. На двірці привитав гостей декан о. Престашевський; в гарно прибраній брамі в нац. прапори привитав адвокат д-р Душенчук голова комітету, а в церкві місцевий парох о. Кулик. Сотки народу виповнили церкву та вислухали з увагою довшої глибоко подуманої промови Преосвященного. Приємно вражав зібраних кінцевий заклик любити український нарід і свій обряд. На другий день (19. VI.) на чит. Службі Божій о. Томовича грала церковні пісні дута сокільська орхестра та співала шк. дітвора. Своїм виступом орхестра зложила повний іспит музикальної зрілости — як це слушно замітив принагідний гість — львівський дириґент Іван Охримович. „Орхестра дала доказ, що вміє не тільки грати сильно на забавах та в походах, але також тихонько та прегарно при повному складі в недуже-то великій парохіяльній церкві". — В год. 9-ій відслужив Преосвящений Владика Архієрейську Службу Божу за здоровля Митрополита в асисті 4-ох деканів та около 20 присутніх священиків. Величавість нашого богослуження — а було воно під церквою — подивляли не тільки тисячка українців, але й десятки інших, громадян лат. обряду, що покинули навіть свою процесію Божого Тіла. — Церковний хор співав гарно навіть у трудних партіях зі солями і впадами. — Проповідь о. сов. Ґайовського прикула до себе на пів години увагу слухачів як красою вислову так змістом. — Концерт (— друга частина свята) — в честь Ювилята розпочався в год. 4-ій по пол. кантатою Ярославенка „Витай нам". — Святочне слово виголосив о. д-р Іщак. Треба признати, що промовець і цим разом показався небуденним мистцем як змісту так і форми. Публика, що виповнила цілковито салю, по скінченій промові ще довгий час подивляла зміст промови та нове загально незнане висвітлення фактів про вагу праці Ювилята для народу і церкви. Хор співав ще два псальми Бортнянського „Блаженні люде" і „Вознесутя Боже мой", та Стеценка „Сон". — Зборівський хор під управою дир. Конопи, урядника філії „Просвіти" та дириґ. сокільської дутої орхестри, має свою добру славу, набуту в численних виступах, як на святі „Просвіти", Шевченківськім, Українській Матері й інших у Зборові та околиці. Цим разом співав ще певніше, бо доповняли його всі співучі сили українського Зборова. — „В храмі св. Юра" Б. Лепкого деклямував молодий ґімн. ученик Вол. Маланчук. — На ріжноманітність програми зложилися з чутттям відігране фортепянове сольо п-ею Мацелюховою та скрипкове в супр. фортепяну Р. Дорошом, — Дохід з концерту призначив Ювилейний комітет на будову шпиталю. — Вечером пов. комітет улаштував спільне святочне приняття для Достойного Гостя. — В обширній салі Т-ва Задаткового гостило 36 учасників: пань, священиків, урядників, учителів та міщан. В сердечних та щирих товариських промовах пробивався бадьорий дух. Звеличано Ексц. Митрополита і дякувано Преосвященому за гостину. — День 19. VI. остане памятним у житті Зборівщини. — А.

БУЩИНА. (Свято в честь Митрополита Андрея в Гумниськах). З нагоди 30-літнього владицтва Високопреосв. Митрополита Андрея Шептицького влаштувала читальня „Просвіти" в Гумниськах к. Буська дня 13. липня ювилейне свято. На програму свята зложилися: Вступне слово о. сов. Василя Матвієйка, хорові продукції під управою п. Калиневича Степана, управителя місцевої школи, деклямація учительки Н. Калиновичівної та І. Добровольського і закінчення начальника громади Григ. Романишина, що вніс многолітствіє на честь Ювилята. — Л. М.

‡ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Е. Білинкевич, парох Камінної пов. надвірнянського, уроджений в Трійці 1864 р., упокоївся в Бозі дня 6. липня 1930 р. В. и. П.

На Пластовий Дім.

ДВАЦЯТЬЧЕТВЕРТИЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер" у Львові, вул. Руська ч. 20 вкл. книж. 15.000) зложили дальше в золотих: 924) Марія Донцов, Львів 15 як неприйнятий гонорар д-ром Панчишином 925) о. Василь Кулик, Зборів 5. 926) Стефан Купчик, Зборів 4. 927) о. Іван Жарський, Глудно 5. 928) Суддя Володимир Михалевич, Краковець 10 і кличе д-ра М. Качмарського, адв. і о. Василя Матковського, пароха в Краківци. 929) О. Ковальська, Перегримка і М. Ковальська, Суха — 1 і кличуть о. Володимира Клюку з Ясманич. 930) Па-розв. Марія Базилевич, Чесанів 10 і кличе Оксану Чаес, Зеню Радзівіл, Дарію Шадинську і пл. Дідика. 931) о. Константин Ласійчук, Річка 5. 932) о. Киприян Стецишин, Опільсько 5 і кличе всіх товаришів абітурієнтів перемиської ґімн. з 1928 р. 933) Пластова музика в Буську 10 934) Ярослава Кречковська, Потік Зол. 10 і кличе Евгенію Сиротинську з Золотого Потока, д-ра Гр. Явного з Підгаєць і д-ра Миколу Шлемкевича зі Сновидова. 935) Союз Українок у Снятині через Евгенію Бурачинську 30. 936) Наталія Юрчинська, Львів 10 і кличе Лідy Туркевич і Галю Грушкевич зі Львова. 937) Кооп. „Згода", Боршів к. Перемишлян 40. 938) Анна Дембіцька, Заліщики 5. 939) Омелян Ремезовський, Галич 5 і кличе 6. пластунів XVI. пл. полку в Станиславові. 940) Евфрозина Мицик, Львів 3. 941) Радник Константин Дуб, Ужгород 29 кч. 942) Інж. Петро Вреймкевич, Ужгород 20 кч. 943) Інж. Олександер Санат, Ужгород 20 кч. 944) Д-р Володимир Пежанський, Ужгород 20 кч. 945) Еліта Пижанська, Ужгород 10 кч. 946) Проф. Іларій Гриневецький, Клепарів 10. 947) Дир. Бронислав Янів, Львів 20 948) Гриць Павлюк, Броди 5. 949) Іван Дудич, Горуцько 3. 950) о. Теодор Попель, Гребенів 20. 951) Л. Войтак Подусильна, збірка 28. 952) Юліян Татомир, Лужок Гор. 15. 953) Іван Гладишевський, Реклинець 15. 954) Кооп. українських студ. техніки Данціґ 25 і кличе студ. кооп. в Кракові і у Львові. 955) Наталка Волосянська, Потік Зол. 10. 956) Ольга Івашків-Когут, Самбір 10. 957) Інж. Роман Стрийський, Познань 15 і кличе Талю Лішинську з Борислава і інж. Волод. Дидинського з Дрогобича 958) о. Ст. Весоловський, Теребовля 4. 959) Проф. І. Ратушняк, Теребовля 4. 960) Д-р Ст. Городовий, Теребовля 2. 961) Інж. Стефан Мацькевич, Теребовля 2. 962) Юрій Мохнацький, Теребовля 2. 963) Венедикт Сімків, Болехів 5 і кличе Кирила Чикалюка, Гриця Лучаківського і Богдана Гарасимова. 964) о. Іван Біляк, Цішки 4. 965) Інж. Любомир Савойка, Львів 20 і кличе проф. Ярослава Манастирського зі Львова і мр. прав Дениса Манастирського зі Золотого Потока. 966) Н. Н., Львів 10. 967) Я. Ривко, Львів 1. 968) Проф. д-р Мирон Кордуба, Львів 10. 969) Союз українських власн. реальн. у Львові 50. 970) Ер. Гарматій, Теребовля 5 і кличе проф. Марту Гарматій з Перемишля і інж. Корнила Кізюка з Корол. Гути. 971) Кооп. „Надія", Колодруби 10 972) о. Володимир Рабій, Юрівці ад Сянік 2. 973) Ярослав Козбур, Ясінька Масьова 10 і кличе п. Яремкевич з Волчого і Марійку Габлинську з Кропивника. 974) Кооп. „Поміч" Ладанці 30. 975) Роман Шипайло, Коломия 25 і кличе проф. М. Задорожного і проф. О. Ковбуза з Коломиї. 976) Любов Костецька, Станиславів 10 і кличе Надю Верес і Миколу Грушкевича зі Станиславова

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 22. п. м. масло експортове 4·50 зол.; десерове 4·40 зол.; літра молока 25 сотиків; літра сметани 1·40 зол.; копа яєць 5·50 до 5·70 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа 22. липня, година 8 вечором Суперники (аншлаг).

Малий Міський Театр:

Замкнений.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Жінка й елемент". Звукові додатки.
КАСІНО: Голівуд, світ чудес і слави. Кн. Люїза Кобурська.
КОЛЬОСЕИ: Нечинне
КОПЕРНИК: Експрес кохання. Коли північ вибє.
ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату Кіно зачинене.
МАРУСЕНЬКА: Експрес кохання. Коли північ вибє.
ОАЗА: Шпіони.
ПАЛЯС: Звукова фільма „Де схід є сходом" (Льон Чаней).
ПАН: Бальзаківське кохання.
ПАСАЖ: Телеграфіст 6 стежі. — Спалені мости.
ПРОМІНЬ: З причини реконструкції замкнено.
СТИЛЕВЕ: „Вино кохання". Що таке кохання.
ФАТАМОРҐАНА: Криза.
ХИМЕРА: Чудо 20-го століття.
УТІХА: Найспритніший злодій у світі (Люц. Альбертіні). — Пат і Патахон, як сторожі чесноти.

Програма радіо.

Четвер 24. VII. 1930.

Варшава (1411,7) 12·35 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Радіоорхестра. **Ляйпціґ** (259) 16·30 Концерт. **Льондон** (356,3) 13·00 Жіночий концерт. **Берлін** (418) 17·50 Програма для молоді. **Стокгольм** (436) 20·00 Військова музика. **Рим** (441) 1.730 Концерт. **Лянгенберг** (473) 10·15 Грамф. плити. **Прага** (487) 19·55 Радіо сцени. **Мілано** (501) 19·30 Концерт. **Брюссель** (509) 21·15 Вечір пісень. **Відень** (516,3) 11·00 Капеля Вінтерніца. **Рига** (525) 19·30 Концерт. **Мюнхен** (533) 16·25 Фортепяновий рецітаяль. **Будапешт** (550) 21·30 Вечір пісень. **Москва** (825) 11·00 Концерт. **Харків** (1304) 19·00 Симфонічний концерт. **Париж** (1725) 22·30 Пісні Гайдна і Шуберта.

Питниця 25. VII. 1930.

Варшава (1411,7) 16·30 Ґрамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·40 Мандоліна. **Ляйпціґ** (259) 16·30 Липська орхестра. **Льондон** (356,3) 18·15 Танкова орхестра. **Берлін** (418) 20·40 Сучасна німецька музика. **Стокгольм** (436) 18·20 Концерт хору. **Рим** (441) 17·30 Камеральна музика. **Лянгенберг** (473) 17·30 Програма для молоді. **Прага** (487) 20·00 Екзотична музика. **Мілано** (501) 17·00 Музика. **Відень** (516,8) 16·30 Рецітаяль на флеті. **Мюнхен** (533) 17·25 Популярний концерт. **Будапешт** (550) 17·30 Сольо на ґітарі. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт молодих музиків. **Харків** (1304) 15·50 Концерт для дітей. **Париж** (1725) 21·45 Радіоконцерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр „Кооператива" у Львові. Український Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові:
Трускавець:
24. VII. „Ой не ходи Грицю".
Тустановичі:
25. VII. „Медеі".
26. VII. „Маруся Богуславка".
27. VII. „Запорожець за Дунаєм".

Дальше турне нашого театру: Борислав, Східниця, Мразниця, Підбуж і т. д. Управа театру заанґажувала як режісера театру п. Бенцаля з його дружиною. 2392

Український Театр під управою Ів. Когутяка.
Городенка:
Четвер 24/VII „Чесна Зузанна".
Заліщики:
Пятниця 25/VII „Король життя".
Субота 26/VII „Жид вихрест".
Неділя 27/VII „Пташник з Тиролю".
Понеділок 28/VII Ревія: „Ай, Ай, Мокро всюди".
Дня 30 VII ц. р. Театр відїзджає на гостинні виступи до Румунії, де перші вистави почнуться в Чернівцях. 2481

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10.